

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr. Saffet TÜZGEN

Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi Rektörü - TÜRKİYE

Yeryüzünde ilk yerleşim yerinin Harran bölgesi olduğu ve dolayısıyla ilk üniversitenin de burada kurulduğu söylenir. Doğrusu, ben de araştırdığım zaman öyle buldum. Biz her ne kadar Avrupa'ya, Amerika'ya atıfta bulunmayı seviyorsak da, ilk üniversitenin Harran'da kurulan bir okul olduğunu söyleyebiliriz.

Ülkemizdeki üniversitelerle Avrupa'da ve Amerika'daki üniversiteler arasında bir fark var. Ülkemizde henüz özel üniversite kurulması kanunen mümkün olmadığından dolayı, yıllarca özel üniversite de kurulmamış, sonradan vakıf üniversitesi adı altında bazı üniversiteler kurulmaya başlanmış. Halbuki Avrupa'da ve Amerika'da üniversitelerin yüzde 70'i ya özel üniversite veya vakıf üniversitesi adıyla tesis edilmişlerdir. Ülkemizde bu oran şu anda yüzde 35'lerdedir. Ancak, bu yüzde 35 oranındaki vakıf üniversitesinin de birisi Bezmiâlem Vakıf Üniversitemiz olmak üzere sadece 2 tanesi mazbut vakıflar tarafından kurulmuş üniversitelerdendir.

Vakıf üniversitesi olmanın çeşitli avantajları da var, dezavantajları da var. Avantajları kısaca, devlet üniversitelerinin yaşamış olduğu bürokratik sıkıntılardan nispeten kurtulmuş olmalarıdır. Örneğin bir kadro tahsisi devlet üniversitelerinde aylar yıllar alabilirken, vakıf üniversiteleri bu konuda nispeten rahattırlar. Ayrıca, işletme, satın alma konularında da vakıf üniversitelerinin daha bir esnekliği söz konusudur.

Vakıf üniversitelerinin dezavantajlarından da bir-iki kelimeyle bahsedecek olursak, vakıf üniversiteleri kendi imkanlarıyla, kendi gelirleriyle kendisini döndürmek zorundadır. Ayrıca, halkımızın vakıf anlayışı malumunuz, "Vakıf, eşittir hizmet eder, para almaz" şeklinde olduğundan, karşılanmayan bir masraf vesaire olduğunda ek ücret almaları söz konusu olursa, bu hoş karşılanmamaktadır. Zamanla vakıfların şartları veya vakfiyenin şartları değiştiği halde, günümüze kolayca uyarlanamaması, bazen vakıfların işletmesinde, vakıf üniversitelerinin işleyişinde zorluklar çıkartmaktadır.

2013 yılında yükseköğrenime müracaat eden öğrenci sayımız 2 milyon civarındadır. Biz devlet üniversiteleri ve vakıf üniversiteleri şu an itibarıyla bunların yarısından daha azını yerleştirme imkanına sahip olduğumuz için, vakıf üniversitelerinin daha yapacağı çok iş vardır. Bu öğrenci yerleştirmelerinin yüzde 100 olabilmesi için, daha yüzlerce, binlerce vakıf üniversitesine ihtiyaç var belki; ama kısaca bir karşılaştırma yapalım. Türkiye'mizin nüfusunu 80 milyon kabul edersek, Amerika bizim 4 katımız kadardır; ama üniversite sayılarımızı karşılaştırdığımız zaman,

Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi

bizde 25-30 kat daha fazla sayıda üniversiteye sahiptirler. Bizler yeni üniversiteler açmak veya vakıf üniversiteleri açarak üniversiteyi çoğaltmak yerine, mevcut devlet üniversitelerimizi 90 bin, 100 bin, 110 bin öğrenciyle doldurarak, yönetilemez, hantal üniversitelere çevirmeyi tercih etmişiz. Bu anlayış da zamanla değişmektedir ki, sevindirici bir durumdur.

Eğitim için her yıl 4 milyon civarında öğrenci kendi ülkesinin dışına çıkmaktadır. Eğer ekonomik olarak düşünecek olursak, bu önemli bir pazardır. Bizim Türkiye'mizin bu 4 milyonluk öğrenciden payına düşen sadece yüzde 1 kadar olmaktadır ki, bu, ihmal edilen bir rakamdır.

Bu açıdan baktığımızda, gerek vakıf üniversiteleri, gerekse devlet üniversiteleri açısından, komşu ülkeler, Ortadoğu ülkeleri, Balkanlar, Arap ülkeleri, Afrika ülkelerinden çok sayıda öğrenci Türkiye'mize gelebilir, bunlar bizim potansiyel eğitim turistlerimiz olabilir. Eğitim turizmine yeteri kadar önem verilmediğinden, bu arkadaşlarımız, bu öğrencilerimiz tamamen Avrupa ülkelerine gitmektedirler. Yakın komşu ziyaretlerimizde, mesela Kuzey Irak'ta 4 bin 500 öğrencinin her yıl yurtdışına gönderildiği söyleniyor ki, 4 bin 500 öğrenci Kuzey Irak bölgesinden gönderilirse, bizdeki öğrenci sayısı ile karşılaştırıldığında, biz henüz çok gerilerde bir yerdeyiz diye düşünüyorum.

Gelen öğrencilerin ihtiyaçlarına yeteri kadar cevap veriyor muyuz? Bizim yapılanmamız, henüz uluslararası seviyede müracaat eden öğrencilerimizin ihtiyaçlarına gerçekten hatırı sayılır şekilde cevap vermediğimizi gösteriyor. Çokkültürlü yaşama yavaş yavaş geçtiğimizden dolayı, bu öğrencilerin barınma veya diğer destek hizmetleri konusunda daha iyi imkânlarla sahip olması için bizlere düşen vazifeler vardır. Ayrıca, öğretim üyelerimizin nitelikli ve yeterli sayıda olmaması da şimdilik uluslararası eğitimden gereken payı alamayışımızın sebeplerinden birisidir.

Kendi üniversiteme gelecek olursak, Bezmiâlem Vakıf Üniversitemiz gerçekten ismiyle müsemma bir üniversitedir; yani isminde de vakıf geçen bir üniversite, Bezmiâlem Vakıf Üniversitesidir. Bilindiği gibi, II. Mahmut'un eşi tarafından 170 sene önce kurulmuş bir vakıf temelinde yükselmiştir. Kısaca tarihine göz atacak olursak, Bezmiâlem Hazretleri bir rüya görür; kendisine 200 kişi dua etmektedir rüyasında. Rüya yorumcularına bunu sorduğu zaman, bir vakıf kurması, oradan istifade edenlerin kendisine kıyamete kadar dua edeceği bildirilir. O dönemde modern hastaneler yoktur; tifodan, koleradan, vebadan, tüberkülozdan insanlar yeteri kadar tedavi edilememesi sebebiyle ölmektedirler. İlk yapmayı düşündüğü şey bir hastanedir. 200 yataklı bir hastane yapar. Tabii, yanına ayrıca câmiini inşa eder. Bu hastanenin masraflarının karşılanması için de, Terkos Gölü başta olmak üzere, çeşitli dükkanlar, bahçeler, hanlar, hamamlar, zeytinlikler vakfeder. Oradaki tedavi tamamen ücretsizdir.

O döneme göre düşündüğümüz zaman, henüz hastane ismi bile yoktur, kocaman İstanbul'umuzda sadece 4 darüşşifa bulunmaktadır. Buna göre, 1843 yılında kurulan Bezmiâlem Gureba-i Müslimin Hastanesi ilk modern hastane sayılabilir. Hastalarına ücretsiz bakılır, ama hizmeti verenler ücretlerini diğer vakfiyelerinden almaktadırlar.

Vakıf Gureba Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi oluncaya kadar ne yazık ki akamete uğramış, değişik girişimleri olmuştur üniversite olması için. 77, 79, 80, 89 yıllarında üniversite olması o günün şartlarına göre engellenmiştir, olamamıştır. Gayret edenler Allah katında mükâfatlarını almışlardır.

Prof. Dr. Saffet TÜZGEN

2000 yılında 5 yıl süreyle Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönetiminden alınmış, Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlanmıştır. Davanın kazanılmasından sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü tekrar hastaneyi geri alarak, hastanemiz de gerçek sahibini bulmuştur.

Bezmiâlem Üniversitesi, Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün 2010 yılında aldığı bir karar ile kurulmuş, masraflarına katkıda bulunmak üzere 3 ayrı mazbut vakfın gelirleri belli oranda buraya tahsis edilmiştir. Bugün itibarıyla günde 6 bin civarında hasta bakan, ayrıca geceleri 1500 kadar acil polikliniğinde hizmet veren dev bir hastaneye dönüştük.

Üniversitemizin kısaca fakültelerinden de bahsetmek isterim. Tamamen sağlık temalı bir üniversite olup, tıp, diş hekimliği, eczacılık ve sağlık bilimleri fakültelerinden oluşan bir üniversite olarak derslere başlanmış, bu sene itibarıyla da Sağlık Meslek Yüksekokulumuz devreye girmiştir. En büyük fakültemiz olan Tıp Fakültemizin 370 civarında akademisyeni mevcuttur. 1 yıl İngilizce hazırlık okuması gereken öğrencilerimiz 7 yıl süreyle öğrenim görmektedirler. Diş Hekimliği Fakültemiz aynı şekilde, son teknolojiyi kullanan 40'ın üzerindeki öğretim üyesiyle ikinci büyük fakültemizdir.

Eczacılık Fakültesi bu sene 3. sınıflarını okutmuş olacak. Her yıl 50-60 civarında öğrencimizi yeniden eğitim bünyesine katmaktadır.

Sağlık Bilimleri Fakültemizin kendi içinde 4 ayrı programı vardır. Sağlık Yönetim Bölümümüz bu sene açılmıştır. Her yıl 160 kadar kontenjanla ülkemize yeni sağlıkçılar yetiştirmeye gayret ediyoruz.

Bu yıl ilk defa öğrenci almış olan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulumuz, Türkiye'de sağlık alanında -ara eleman açığının ne kadar ciddi olduğu hepimizin malumudur- ara eleman ihtiyacını bu yıl 7 dalda, inşallah gelecek yıl da 7 ayrı programla sürdürmeyi amaçlamaktadır.

Malumunuz, araştırma enstitüleri her üniversitenin olmazsa olmazıdır. Çok yeni bir üniversite olmamıza, henüz lisansta mezun vermememize rağmen, yüksek lisans ve doktora programları açmayı başardık. Başarılı çalışmalarına devam ediyorlar.

Sürekli Eğitim ve Araştırma Merkezimiz iddialı bir kuruluşumuzdur. Çok sayıda bilimsel yayına her sene imza atmakta, biz de bu maksatla gerçekten araştırmacılarımızı kısmen de olsa mali yönden desteklemeye gayret etmekteyiz. Bizim ayrıcalığımız, daha öğrencilerimiz lisans öğrencisiyken, hocalarıyla birlikte bu araştırma programlarına iştirak edebiliyorlar.

4 yıllık bir üniversite olarak, 26 ülkede üniversitelerle ikili ilişkiler kurmayı başardık. Uluslararasılaşma iddiasındayız. Her yıl çok sayıda uluslararası bilimsel toplantıya ev sahipliği yapmaya çalışıyoruz.

Öğrencilerimiz arasında yapılan bir anket var; niçin Bezmiâlem'i seçtiniz? Enteresan cevapları hoşumuza gittiği için sizlerle paylaşmak istedim. Öğrencilerimiz diyor ki, "Biz, sağlık eğitimini sağlık üniversitesinde almak istiyoruz." Farkındalar, akademisyenlerimizin ne derece seçkin olduğunu biliyorlar. İstanbul'un merkezinde olmak gibi bir avantajı var. İstanbul'un İstanbul üniversitesi gerçekten ve çok sayıda öncü uygulamaya ev sahipliği yapan bir üniversiteyiz. Kocaman bir akademisyen ordumuz var.

Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi

Bezmiâlem’de yetişen arkadaşlarımız sadece mesleki eğitim almıyorlar; biz, onların sosyal hayat içerisinde yetişmelerini istiyoruz. O bakımdan, her türlü sosyal faaliyetlerde bulunan kulüplerimiz Üniversitemizce özellikle desteklenmektedir. Bu kadar hizmete bu kadar yerin sığmayacağını hepimiz takdir edersiniz. İnşallah, yeni kampusumuzun Eyüp sırtlarında, 150 metrekare kapalı alanda çok modern bir tesisle gelecek yıllarda çok daha güzel hizmetler vereceğini düşünüyorum.